

NOTÍCIES MUSICALS

04.2019

**ELS NOUS DIRECTORS DE
L'ESCOLA I DE
LA BANDA SIMFÒNICA**

**CONCERTS DE NADAL
UN CLÀSSIC QUE AGRADA A TOT HOM**

MOLTA MÚSICA A LA SECCIÓ DE CULTURA

BUTLLETÍ DE LA
UNIÓ MUSICAL L'HORTA
DE SANT MARCEL·LÍ

DELS TORRONS ALS BUNYOLS, SENSE DESCANS

per Josep Francesc Blai Duart

Ja s'ensumava l'olor de pólvora que, deien, arribava de molt amunt, més amunt que mai. També el resplendor quasi emmirallava malgrat la distància que s'endevinava dels fets. Altres faenes li impediren aproximar-se. La nit fou inquieta. L'endemà, de bon matí tornà a sentir sorolls com de trons. Guaità la finestra, núvol no estava. Era la despertà. Despertar-nos sí que ens *despertà*. I no vull ni pensar en els que ben a prop encara romanien amb els ulls tancats i el cervell desbocat.

Ninots que s'enlairen, oratge amenaçador; traca, coets i mascletades, soroll i fums que el vent escampa; trànsit càotic, gent, molta gent, carrers i places plens de gent; gent d'ací i d'allà i de més enllà; música nit i dia, passa carrers, revetles, concerts; foc i flama, somriures, crits i cendres, plors i rialles.

Així serà el món en què viureu quan la revista vos arribe a les mans. O potser no hagen arribat encara eixos dies. O potser fins i tot que ja pertanguen al passat habitant la memòria.

Però vosaltres, amics fidels, amigues inqüestionables, continuareu resseguint els renglons i passant plana de la revista que vos acompanya. I si no podeu llegir-la en Falles, guardeu-la per a Pasqua. Que qui no guarda quan té, no menja quan vol.

Però calma i tranquil·litat, de Falles i Pasqua ja en parlarem a la següent. El menú que ara vos oferim encara fa gust de Nadal, té música d'àpat familiar, fa soroll de nous i avellanes, de torró i massapà, carquinyols i polvorons, tot humitejat amb cassalla, vi de la terra i cervesa casolana.

Així, doncs, com a entrants trobareu les activitats del cicle APN (A Poqueta Nit) ben boniques i diverses (la família **Rodrigo** s'emporta la palma). Han posat la mà **Encarna Serrano**, **J. L. Rodrigo** i **Hugo Campos**. Ho regarem amb els vins de les audicions d'educands de l'Escola de Música de la UMH i coneixerem millor el seu nou director, **Javier Pérez Zorío**, entrevistat per **Ximo Estal**.

Als plats centrals trobareu els ja tradicionals Concerts de Nadal de la UMH: la Coral, el Conjunt Instrumental Infantil, Banda Juvenil i Banda Simfònica. I el Dia del Soci i la Sòcia per desempallegar-se. L'Orquestra ens farà salivar d'emoció facilitant la ingesta. Han posat cullera en tot açò **José M. Arráez**, **Cristina Verdet**, **Pascual Collado**, **M. Suceso Alegre**. Gaudirem de les paraules d'uns dels xefs de cuina responsable en gran part del guisat, **Juan Carlos López Luján**, que desvetllarà algunes receptes de la mà de **María Montes**.

Els bons plats volen bona guarnició. La Falla Arquebisbe Olaechea-Sant Marcel·lí, amb la seua activitat teatral ben comunicada, per **Silvia Atienza**, en l'entrevista realitzada per María Montes, i la Muixeranga de València amb les seues figures, ben narrades per **Miguel Àngel Bas**, acompanyen i complementen aquest menú especial.

I de postres, lletra i música (rock amb **Joan Enric Iriarte**), música i patrimoni (el Misteri d'Elx estudiat per **Isidre Crespo**), acompanyat del ritme i la cadència de la poesia de **Paco Blai**. I música, sempre música.

Café, *cremaet*, tallat, bombó, timó, te i altres herbes, copes i murmuris, xarradetes, acudits, és l'hora del *Divertimento*, *picolo*, sí, amics **Àngels** i **Joan**, però tan concentrat i enriquit que pots estirar-lo tot el que vulgues.

Només em resta agrair el treball a tot l'equip de cuina que no sol veure's al restaurant, que va d'uniforme blanc, que treballa abans, en, i després de cada àpat, sabent que sense ell no hi ha menú possible: **Tomás Sánchez** (imatges), **Gracia Suñer** (disseny i maquetació), **Paco Perales** i **Grafimar** (impressió), **Ximena Ortega**, **Sonia Pérez**, **Vicent Garí** (gestió).

I a tots vostés, a tots vosaltres, gràcies per llegir-nos, gràcies per seguir-nos. I si teniu cap suggeriment, ja ho sabeu: utilitzeu el nostre correu electrònic.

Continuem amb força el projecte de *Notícies Musicals*. Gràcies per la resposta quant a la donació de revistes per a fer possible l'enquadernació i l'arxiu.

Pit i Amunt!! ///

SUMARI

secció	pàgina
EDITORIAL	2
A POQUETA NIT	3
ESCOLA	6
BANDA SIMFÒNICA	10
CONCERTS NADAL / ARREPLEGÀ MÚSICS	12
CONCERTS NADAL	16
CORAL	23
ORQUESTRA DE CAMBRA	25
UMH	26
ENTREVISTA	28
BARRI / MUXERANGA DE VALÈNCIA	31
BARRI / FALLA ARQ. OLAECHEA	33
CULTURA	35
PICCOLO DIVERTIMENTO	40

EL BUTLLETÍ DE LA UNIÓ MUSICAL L'HORTA DE SANT MARCEL·LÍ IV ÈPOCA

COORDINACIÓ GENERAL J. Francesc Blai

COMISSIÓ DE REVISTA

M ^a Suceso Alegre	José M ^a Arráez
Salva Benlloch	Josep D. Climent
Ximo Estal	Antoni Francés
Miguel Hernández	María Montes
Ximena Ortega	Paco Perales
Joan Quiles	Àngels Rodas
Josep Lluís Rodrigo	Tomás Sánchez
Encarna Serrano	Gracia Suñer

COL·LABORADORS

Imma Mániz	Hugo Campos
Cristina Verdet	Pascual Collado
Miguel Àngel Bas	Joan Enric
Isidre Crespo	

REVISIÓ LINGÜÍSTICA J. Francesc Blai
Josep D. Climent

IMATGE PORTADA Tomás Sánchez

DISSENY I MAQUETACIÓ Graciagrafica.com
IMPRESSIÓ Grafimar Coop. V
DIPÒSIT LEGAL V-3958-1997

COL·LABOREN
Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport
Acadèmia Valenciana de la Llengua

©UNA PUBLICACIÓ DE LA UNIÓ MUSICAL L'HORTA
Músic Cabanilles, 48B València 46017
www.uniomusicalhorta.com
umihorta@gmail.com

Les opinions manifestades als articles són responsabilitat dels seus autors.

Exemplar gratuït. Imprès en paper ecològic.

SI VOLS PARTICIPAR ESCRIU A:
noticiasmusicalsumh@gmail.com

ENTRE TRES

per Encarna Serrano

El 23 de novembre vàrem gaudir d'un concert molt íntim a càrrec del grup ENTRE TRES, format per **Javier Valdeolmillos**, **Mª Àngeles Verdú** i **Lucía García**, encara que realment és entre quatre, perquè **Miguel Hernández** sol acompanyar-los en la percussió. Guitarres, veus i percussió perfectament orquestrades en una sèrie de temes instrumentals de **Javier Valdeolmillos** barrejats amb cançons pròpies i altres ben conegudes en un programa titulat «Canciones Compartidas». Temes en castellà com la brasilera *Caminemos*, la francesa *La vie en rose*, d'**Edith Piaf**, en anglès *It could be life* (del mateix Javier) o la de propina, cantada en català en record d'un amic.

Per què el títol de «Canciones Compartidas»? Pense que perquè quan entràvem al concert repartiren a uns quants assistents uns sobres numerats en funció de les cançons que ells volien compartir amb nosaltres. Dins d'aquests sobres, junt amb el títol de la cançó, una frase referida a la cançó que ens van demanar que llegírem abans, com per exemple la que em tocà, la segona titulada «¿Qué somos?». Juntarse es un comienzo, seguir juntos es un progreso, trabajar juntos es un éxito». Açò va ajudar a crear un ambient molt agradable, íntim i compartit amb ells i amb la resta del públic assistent.

Estem desitjant tornar a escoltar-los, ja que sé que estan preparant un nou repertori. Fins aviat amigues i amics! ///

Foto: Tomás Sánchez

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE *EL PADRE DEL AÑO*

per Inma Máñez

scriure un llibre és una aventura en si mateixa. Fer-la sobre un fill no deixa de ser-ho. Per a **Diego** la verdadera aventura va ser, com és natural, tindre un fill.

Una mica per a distraure's i un altre per a sintetitzar el rebombori en què s'havia convertit la seua casa amb l'arribada de **Pol**. Qui té ganes de fer la revolució després d'haver aportat al planeta una nova oportunitat per a la seua salvació. (Vaja càrrega per al pobre patufet).

Com a tal aventura va voler Diego plantejar el llibre, i així traspasar part de l'heroïtat al presumpte/a lector.

Per als qui no van poder acudir a la presentació oficial ni en la llibreria Soriano ni a la nostra APN, dir-vos que el llibre el va dissenyar amb la fórmula de busca la teua pròpia aventura. Et fa preguntes i et planteja respostes i

aquesta elecció et porta a una pàgina a la qual acudir per a obtindre les respostes de l'experiència que l'«oracle» ha pogut adquirir durant l'any de criança.

En qualsevol cas, i per a presentar el llibre com cal i al marge dels missatges i experiències que transmet, que són moltes, és un llibre divertit, molt divertit.

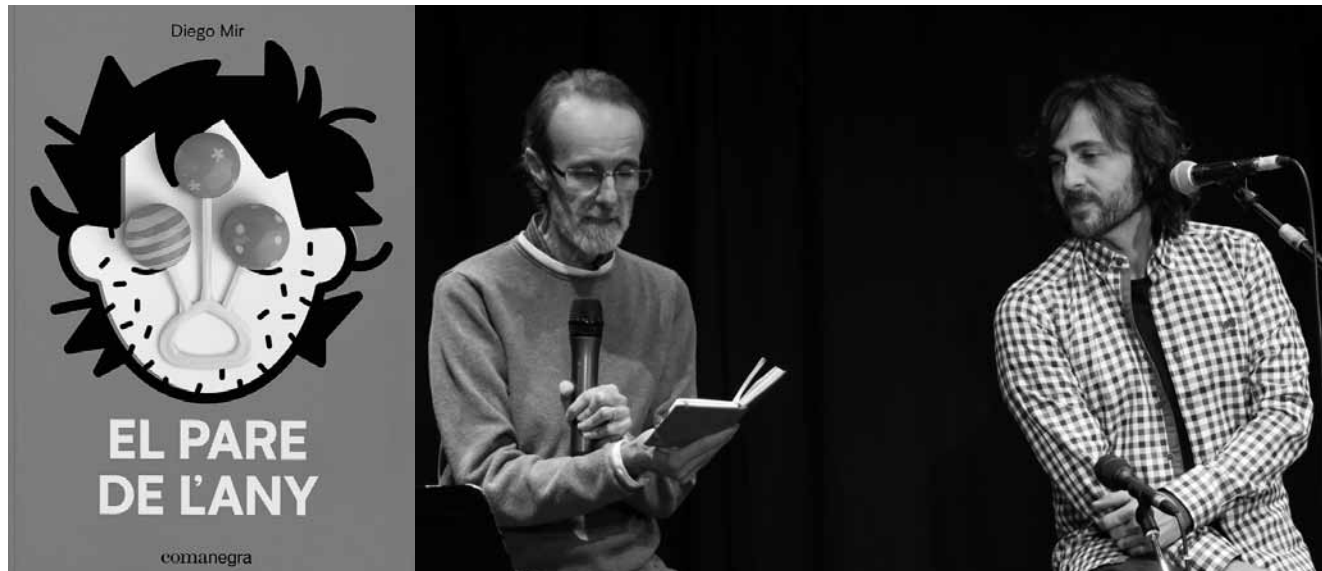
Per a un dissenyador i il·lustrador posar-se a emplenar les seues cuidades i encertades il·lustracions amb lletra és també un repte important. Una vegada va fer el pas d'escriure'l, calia publicar-ho, tasca gens fàcil. Doncs bé, una de les editorials més importants, Penguin Random House Grup Editorial, en la seua col·lecció Pla B, no va dubtar a publicar-ho i va obtindre els drets en castellà. I una altra, no tan gran, Comanegra, els drets en català, per tant es pot triar l'idioma de lectura.

Diego Mir Alcañiz és, per la seua formació acadèmica, il·lustrador i dissenyador gràfic, i un afortunat per poder viure i treballar en l'activitat per a la qual ha dirigit la seua vocació.

Ha il·lustrat articles d'opinió i portades per a mitjans espanyols i internacionals. *The New York Times*, *The Wall Street Journal*, *The Village Voice*, *The Economist*, *The Oupost*, *El País Setmanal*, *El País dominical*, *El Mundo*, *20 minutos*, *Gráfica* i *Público*, entre altres.

La presentació va ser original perquè va començar amb una actuació musical, amb Diego a la guitarra interpretant, al costat de **Naira Rodrigo Ojeda**, a qui podem atorgar, des de ja, el títol de mare de l'any, perquè a ella ha correspost encarregar-se, també, del benestar del xicotet Pol. ///

Foto: Tomás Sánchez

YESWEDOO

per Hugo Campos Suñer

El passat 25 de gener al local de la Unió Musical l'Horta va actuar el grup *Yeswedoo* format per: **Naira Rodrigo, Rubén Felis, Paloma Grueso, Pau Ferrer** i **Nieves Merino**.

En l'espectacle van demanar ajuda al públic per a que digueren paraules a partir de les quals ells pogueren inventar una cançó. Hi havia moltes persones molt creatives per a dir paraules, colors etc.

Van començar imitant sorolls que el públic feia mentre esperaven que començara l'actuació (una tos, una rialla, un murmur...) i varen convertir-los en música i ritmes molt contagiosos.

Després varen demanar la primera paraula de la nit i jo, voluntàriament, vaig dir *Hola*, i Rubén Felis em va dedicar una cançó amb aquesta paraula.

La següent improvisació va ser amb *paz* i *feminismo*. Una altra amb un refrany. Una de les que més m'agradà va ser quan demanaren cinc titulars o notícies que ens agradaren. Eixiren idees com "*rescatan a Julen vivo*", "*se acaba el patriarcado*", "*El gordo de Navidad cae en la Unió*", "*Vox se desintegra*". Cada membre de *Yeswedoo* s'encarregà d'una d'elles. A la meitat de la composició, a poc a poc varen improvisar mesclant una notícia amb una altra, creant frases molt divertides i curioses: "*Vox rescata a los políticos que roban*", "*Vox rescata a la Unió*", "*Rescatan al gordo de Navidad vivo*". Això va ser inigualable.

Finalment s'acomiadaren amb l'última paraula i jo altra vegada vaig participar i vaig dir *Adiós*.

Vàrem allargar la nit amb un sopar després de l'actuació i gaudirem de les seues veus de nou.

És molt curiosa aquesta tècnica d'improvisació amb un mecanisme de signes i una combinació de moviments.

Enhorabona a tots per haver fet d'aquesta nit un moment meravellós, diferent i únic. Deurieu portar aquest espectacle als col·legis i instituts, perquè segur que us reben amb els braços oberts. Al meu segur que sí! ///

Fotos: Paco Perales

NOU DIRECTOR A L'ESCOLA DE MÚSICA: JAVIER ZORÍO

per Ximo Estal

6

Qui parlem amb **Javier Pérez Zorío** (València 1984), trompetista i Director de l'Escola de la Unió Musical l'Horta.

Quan i on començares els teus estudis?

Vaig començar als set anys en l'Escola de música de la Unió, on m'apuntaren els meus pares. En aquell moment era **Rafa Montesinos** el professor i recorde perfectament les seues classes. Ho passàvem genial alhora que apreníem música amb cançons inoblidables com *Tira el barralet* o *Amb el dit a dintre*.

L'any següent, amb huit anys, em proposaren apuntar-me al conservatori i vaig dir: Per què no? Em vaig matricular a Catarroja i durant molts anys vaig compaginar les classes al conservatori amb les classes a l'Escola amb Rafa i, posteriorment, amb Juan Carlos López que agafà el seu relleu. Hui en dia conte com anècdota al meu alumnat que

Juan Carlos també ha sigut professor meu!

Per què triares la trompeta?

No sabia dir el motiu exacte, simplement m'agradava més que la resta. Potser era la seua forma, el seu so, o que només tenia tres «botons». Instruments com el clarinet, oboé, flauta o piano els veia difícilissims. Com anava a aclarir-me amb tantes «tecles»?

Després de la mostra d'instruments que es feia aleshores (i continua fent-se) en l'Escola, vaig estar uns dies dubtant entre saxo i trompeta, perquè un xic de la banda (es refereix a **Dani Vara**) va tocar *La pantera rosa* amb el seu saxo i em va deixar «flipat». Tanmateix la decisió final fou ferma: «Pare, mare... Vull trompeta». El dia de hui em ratifique en la meua elecció. La trompeta és un instrument apassionant amb el qual sempre trobe reptes a aconseguir i estímuls per seguir estudiant

Quines persones influïren més en els teus començaments?

Com ja he mencionat abans, he tingut, tinc i tindrè una gran estima per Rafa Montesinos, però també em ve al cap el meu primer professor de trompeta al Conservatori de Catarroja, **Juan Antonio**. Era jove però exigent i de caràcter fort. Jo el sentia tocar i, simplement, al·lucina. Recorde que era el seu últim alumne de la vesprada i sempre allargàvem la classe un poc. M'imposava moltíssim respecte.

Has passat pels conservatoris de Catarroja, on cursares fins als ensenyaments professionals, i pel Conservatori Superior de València. Què ens podries contar de la teua etapa acadèmica?

Foren dues etapes totalment diferents. A Catarroja tot començà com una activitat extraescolar, com un *hobby*. No fou fins a l'últim cicle del Grau Mitjà, ara Professional, que em vaig plantejar la possibilitat de preparar-me les proves al Grau Superior.

Després de molts cursos i classes amb els millors professors de l'instrument, de molt d'esforç econòmic per part dels meus pares i molt d'estudi per la meua part, vaig treure plaça a València i ací ja era tot diferent. L'ambient, el professorat, la

resta dels músics... Sense cap dubte, a partir d'eixe moment la trompeta ha sigut la meua professió.

Entrares a la Banda Simfònica l'any 1995... Més de 20 anys! Quins són els moments que recordes amb més estima?

Evidentment, moments importants n'hi ha hagut molts, tenia onze anys! Però crec que els més emocionants han sigut els Certàmens. La dedicació i esforç als assajos, la tensió i concentració a les actuacions, l'emoció de la recompensa..., i tot això envoltat de gent coneguda, amics i família. L'altre gran moment fou el dia que m'imposaren el «pin de plata» per pertànyer durant vint anys a la Unió.

A part de la Banda, en l'aspecte interpretatiu has format part de diferents agrupacions de música de cambra i col·laborat amb alguna orquestra de renom. Conta'ns un poc d'eixa experiència...

Gaudisc molt tocant la trompeta. Des de la meua etapa al Conservatori Superior, qualsevol idea o projecte es convertien en l'excusa ideal per a assajar i estudiar. Amb la música de

cambra (ha format part de Timbrass Quintet i Back to Brass) he après moltíssim, especialment la importància de mantindre un alt nivell musical i la cohesió d'un grup. Pel que fa a les col·laboracions amb agrupacions simfòniques, ha estat un veritable privilegi poder estar amb l'Orquestra de València i la Banda Municipal de Barcelona.

Has treballat en diferents escoles de música, actualment Foios, Sant Marcel·lí i SM Unió de Pescadors del Cabanyal. Què diries que aporta la docència al teu «jo» músic?

7

CRÒNICA SOBRE LES AUDICIONS I ACTIVITATS DE L'ESCOLA DE MÚSICA per Equip Directiu de l'Escola

>>

Treballar amb un alumnat tan variat en nivells i edats, m'ha fet veure molts casos diferents. A vegades em veig reflectit en la meua etapa d'estudiant. El fet d'intentar ajudar a superar les dificultats que li sorgeixen a qualsevol persona, m'obliga a veure i enfrontar-me al meu instrument des de molts angles diferents i això, personalment, és molt enriquidor.

Quins consells dones normalment al teu alumnat?

La majoria dels consells solen ser tècnics. Treballar amb gent tan diversa també fa que hages d'adaptar-te a les necessitats concretes de cadascú, però per damunt de tot, intente transmetre'ls la passió que sent jo per la trompeta.

I ara, Director de l'Escola. Quins són els projectes més significatius en els que treballeu des de l'Equip Directiu?

Ara per ara, l'Escola és un gran projecte per si mateixa. Quan jo vaig començar als set anys érem un «grapata» que anàvem tots junts en un grup. Ara és totalment diferent i ha crescut molt. He assumit el càrrec de director des d'aquest curs, però només soc una peça més de l'equip directiu format per **Ximena, Juanlu i Juan Carlos**, que aporten moltíssima experiència i dedicació. La nostra tasca fonamental és coordinar i gestionar tots els aspectes de l'Escola i un dels nostres objectius principals és ser un referent tant al nostre barri com en els seus voltants.

Recentment has sigut pare d'una meravellosa criatura, Enhorabona! Com és això de conciliar la vida familiar amb la feina del músic?

En primer lloc, moltíssimes gràcies! És una experiència única i, imagine que com per a qualsevol pare, és el més bonic i emocionant que m'ha passat mai. Compaginar-ho amb el treball no és fàcil, de vegades. Com abans comentava, qualsevol motiu o projecte m'ha servit sempre per a tocar, assajar, i això implica estar moltes vegades fora de casa. En aquest sentit, ara intente aprofitar més que mai cada moment, sobretot els que passe a casa amb el meu fill, la meua dona i la meua família.

Doncs, fins ací l'entrevista. Moltíssimes gràcies pel teu temps i el teu bon fer durant tants anys.

Ja sabeu, lectors, una gran persona i un gran músic. Si voleu gaudir més d'ell i de les seues interpretacions, ja sabeu que podeu fer-ho a la Unió. ///

variades.

om cada any, dins del cicle d'activitats de l'Escola, les audicions al llarg del curs es van succeint. A mesura que van avançant els mesos, el professorat, alumnat i diferents agrupacions ofereixen actuacions molt

En el primer trimestre de l'actual curs 2018-2019 ha sigut el torn de l'aula de clarinet i, com tots els trimestres, dels alumnes del GAEP (Grup d'Accés a Ensenyaments Professionals).

L'1 de desembre era el torn dels clarinets. Els professors **Francisco López, Candela Baixauli, Miguel González i Francisco Moreno**, al costat de tots els alumnes de l'aula, van oferir en públic part del treball dut a terme durant els primers mesos de curs.

En la recta final del primer trimestre, pocs dies abans del Nadal, el 15 de desembre, va tindre lloc la primera audició d'un dels cicles d'audicions més especials del curs. L'audició dels alumnes en posició d'optar a fer les proves d'accés als ensenyaments professionals (GAEP).

Aquest cicle d'activitats consta de tres audicions, una al final de cada trimestre, i té com a objectiu nodrir d'experiència actuant en públic als alumnes que, arribat el moment a final de curs, decidisquen fer les proves d'accés a qualsevol conservatori.

Iniciat el segon trimestre, les audicions de l'escola continuen. Recentment hem pogut gaudir de les audicions de l'aula de flauta i de l'audició conjunta de les aules de corda i cor de l'Escola.

El dissabte 16 de febrer els professors de les aules de corda **Agustín Giménez** (violí) i **Albert Antolí** (violoncel), al costat de **Raquel Roig**, professora de cant i cor, van organitzar una gran audició-concert unint la música vocal amb la música instrumental. Tot un èxit!

L'activitat més recent va ser el 22 de febrer. Una de les aules més nombroses de l'Escola, l'aula de flauta, a càrrec de la professora **Marina Comes**, va realitzar l'audició en el local social de la Unió.

Des de l'escola volem agrair tot l'esforç i dedicació per part del professorat, alumnes i familiars. ///

CONCERTS A LA PÈRGOLA DE LA MARINA, VENT I BON HUMOR

per Cristina Verdet

Diumenge 23 de setembre arrancà el segon cicle de Concerts a la Pèrgola de La Marina del Port de València. Aquesta iniciativa va començar a la tardor del 2017 amb l'objectiu d'apropar la música de les societats musicals dels districtes marítims a totes les persones que la volgueren gaudir; bona gent, bona música, escenari immillorable, uns ingredients que formaren un meravellós espectacle que, per sort, ha continuat enguany.

La nova proposta, la de 2018, és encara millor. Cada diumenge s'han oferit dos actuacions, una, d'una banda amfitriona dels Poblatos Marítims, i altra, d'una agrupació invitada de València. I així hem arribat fins al 25 de novembre, dia en què la nostra super Banda Simfònica, dirigida per l'incansable, inesgotable i imprescindible **Juan Carlos López Luján**, ha actuat en aquest escenari diferent i innovador, al costat de la Societat Musical Unió de Pescadors.

Sens dubte tot acompanyava. El repertori: *Las Arenas* de **Manuel Morales**, *Las Playas de Río* de **Kees Vlak**, *Danzón núm.2* d'**Arturo Márquez**, amb arranjaments d'**Oliver Nickel**, i *Dancing Show* de **Josef Hastreiter**. L'escenari, eixa elegant pèrgola modernista... La mar romàntica com a fons, les ganes dels protagonistes, eixa colla d'artistes que, contra vent i

marea, estan ací sempre, acompanyats pel seu director Juan Carlos.

I precisament parlant de vent he de continuar... Com si aquest idíl·lic lloc fora un immens desnevat, començà a bufar gelós de què ocupàrem el seu espai. Ni el públic més optimista, com ara nosaltres, ni crec que ningú, pensava que allò arribaria a bon port. Les partitures volaven i els faristols es tombaven colpejant els instruments.

De sobte, la màgia, tots hàbils, elegants i valents. Sense fer pols ni remolí, tocant com sempre (o més bé com podien) i fent-li un ullet als contratemps, amb la millor actitud, divertits i riallers, encara que sempre respectant l'honorable tasca que ací s'estava desenvolupant, la de representar a la Unió Musical l'Horta de Sant Marcel·lí.

En definitiva, un èxit. Crec que hi havia un sentiment de superació. Tot havia eixit fantàstic, havien tocat amb complicitat i, fins i tot, guanyat als elements. I quant al públic, personalment, la sensació d'orgull per la part que em toca i, per descomptat, per tot el conjunt.

Quan falten les paraules que parle la música.. i quan no falten també. ///

LA UNIÓ DE CARNESTOLTES A RUSSAFA

per José Mª Arráez Sáez

I dissabte 16 de febrer la Unió Musical l'Horta va actuar per primera vegada en els carnestoltes del barri de Russafa, un carnestoltes molt pintoresc, animat per centenars de persones, en la seua majoria d'origen sud-americà.

Nosaltres acompanyàvem a la Morenada Los Intocables, formada per dones i hòmens d'origen bolivià, que ballaven durant la desfilada el ball típic del seu país, la morenada. Una morenada és una dansa folklòrica altiplànica, l'origen de la qual es troba en debat. Es practica principalment a Bolívia i al Perú i, en els últims anys, a causa de la immigració boliviana o peruana, a Xile, Argentina i altres països, com és el cas d'Espanya. La popularitat de la morenada ve del carnestoltes d'Oruro (Oruro), la Fiesta del Gran Poder (La Paz) i el carnestoltes de la Fuerza del Sol (Xile).

La música és molt peculiar. Existeix un tipus de música per a aquests actes com Morenada Fuego Fuego, Morenada oui, oui, oui, La naranja mecànica, etc.

Als països de procedència se solen utilitzar platerets, bombo, tubes, pifres (pifanos), bombo de cuir, *pinquillos* i *zampoña*. Nosaltres vam haver de fer arranjaments especials per a adaptar-los a la nostra banda. Afortunadament tenim uns

experts meravellosos, entre ells **Alberto Ramírez**, el director de la nostra Orquestra.

Ens reunírem al Parc Manuel Granero i quan vam arribar, el Parc estava de gom a gom d'homes i dones abillats amb els vestits del seu país, amb un colorit espectacular. De l'Argentina, Colòmbia, Xile, el Perú, Bolívia, etc., més de 50 associacions i unes 25 bandes de música esperant que els organitzadors donaren l'ordre d'eixida.

Una vegada començada la desfilada, animat per una gran quantitat de públic espectador, es va desenvolupar tot amb una precisió mil·limètrica. Una hora més o menys de desfilada i a casa. Però ens emportàrem una gran sorpresa: quan ens retiràvem per a anar a l'autobús, els xics de la morenada ens havien preparat uns deliciosos entrepans de pernil i formatge i unes begudes fresquetes. Al final, tots contents.

A ells els va impactar el so de la nostra banda i a nosaltres ens va impactar la seua personalitat i el tracte rebut. Fins a l'any que ve!! ///

Fotos: Tomás Sánchez

Fotos: Tomás Sánchez

Fotos: Tomás Sánchez

Fotos: Tomás Sánchez

CONCERT DE NADAL 2018. BANDES DE LA UNIÓ MUSICAL L'HORTA DE SANT MARCEL·LÍ

per José Mª Arráez Sáez

ra diumenge, 23 de desembre del 2018. Tercer dia d'hivern, feia un dia assolellat, càlid, primaveral, donava gust eixir al carrer. Era el dia triat per a oferir, per part de les bandes de música de la Unió als seguidors del barri, el concert anual de Nadal.

A la porta de l'Espai Rambleta s'agrupaven gran quantitat de persones esperant que s'obriera el teatre per a poder gaudir del concert. Dins s'estaven ultimant els preparatius perquè l'esdeveniment fora el més perfecte possible.

Des de les 9 del matí, directius de la Unió juntament amb alguns percussionistes havien estat ordenant les cadires, muntant els instruments de percussió i cuidant cada detall. El director, **Juan Carlos López Luján**, va fer les pertinents proves de so a les tres agrupacions perquè tant les afinacions com els últims retocs feren del concert tot un èxit. I el presentador, mantenidor de l'acte, **Josep Francesc Blai**, reunia les dades necessàries perquè tots els assistents estigueren informats a cada moment del desenvolupament de l'acte.

Poc després de les 11 s'obriren les portes i ràpidament es va omplir l'auditori. Fora, en recepció, ja no quedaven entrades. Va ser un ple total!!! Es preveia un matí complet.

A l'hora prevista, el presentador començà la seua intervenció amb unes paraules d'agraïment per l'assistència de les entitats convidades, la nova directiva de l'AWV de Sant Marcel·lí, els membres del consell de la Muixeranga de València, els directius de COSOMUVAL, els representants de les falles i associacions culturals, Alborada...

I a continuació, va presentar als primers participants, el Conjunt Instrumental Infantil, que és la pedrera i que en un futur pròxim seran els pilars de la nostra benvolguda Unió. I com que el director titular, **Francisco García Ruano**, no va poder estar present per diverses circumstàncies, es va fer càrrec de la direcció Juan Carlos López. Els querubins de la Unió, en un grup de 20 músics, ens van interpretar *Hello*, de **Roland Cardon**, *Piratas del caribe*, de **Klaus Badelt** i arranjaments de **Michael Sweeney**, *Tequila*, de **Chuck Rio** i arranjaments de **Mike Story**. Unes peces molt ben executades i a les que el públic va aplaudir efusivament.

A continuació va arribar el torn de la Banda Juvenil, més nombrosa que la Xiqui-Banda, que és com es coneix al conjunt infantil afectuosament. Si abans teníem la pedrera, ara tenim la flor i nata, la joventut, que han fet un bon aprenentatge i la majoria d'ells segueix els estudis professionals en diferents conservatoris valencians.

En total comptaven amb 70 places, que es van fondre amb els 20 companys que hi havia en l'escenari, formant un bloc que va fer les delícies dels assistents. Els xicotets, abrigallats pels seus companys, van disfrutar moltíssim. Van tindre el plaer de participar amb la Juvenil i se sentien protagonistes importants i orgullosos, ocasionant-los una pujada de moral.

I entre ells estaven les noves incorporacions, que són els xiquets i xiquetes que després d'un període en el Conjunt Instrumental, passen a formar part de la Banda Juvenil a partir d'ara. Enguany s'han incorporat 19 infantils, encara que algun d'ells ja havia estat fent alguna intervenció en la Banda Juvenil.

Són els següents: Flautes: **Laura Sáez Vallés**, **Lucía Annézo Jiménez**, **Mireia García Barreda**, **Marina Gómez García**, **Mariona Pont Pastor**. Clarinets: **Sandra Navarro Cuenca**, **Laura Lacruz Almendros**, **Miguel Rufete Cano**. Fagot: **Hugo Campos Suñer**. Saxòfons: **Ainara González Ricarte**, **Carles Carretero Camarena**, **Marcos Quiles Arias**, **Mireia Mateos Roig**, **Aquiles Laguna Daliani**. Trompetes: **David**

Navarro Pérez, **Jorge Arias Guerrero**, **Carolina Gualde Sánchez**, **Carles Valiente Gutiérrez**. Percussió: **Sergio Roca Mora**.

Una vegada col·locats els músics en l'escenari, el presentador va anomenar-los d'un en un, i van rebre un fort aplaudiment per part del públic assistent.

Uns entren i uns altres ixen!!

Per això, a continuació, es van cridar als jòvens que donen per finalitzada la seua estada en la Banda Juvenil, pel fet que ja han complert amb el temps reglamentari, i passen a formar part definitivament a la Banda Simfònica.

Són els següents: **María Fuster**, flauta; **María Valverde**, oboé; **Naiara Vives**, saxòfon; **Deshta Hernández**, saxòfon; **Rubén del Rey**, saxòfon; **Jorge Rosa**, trombó; **Eduardo Alentosa**, percussió; **Toni González**, percussió; **Alberto Díaz**, oboé; **Marcos Gómez**, clarinet; **Irene Benlloch**, saxòfon; **Javier Griño**, saxòfon; **Borja Izquierdo**, trompeta; **Esteban Lozano**, trompa i **Manrique Marco**, percussió.

Les seccions de la Unió Musical estan programades per a complir cicles i superar-se en el següent, com la vida mateixa. Tots passem per la infància-pubertat-maduresa; anem passant d'una etapa a una altra.

Quan un músic compleix la seua comensal en una banda passa a l'altra fins a arribar a la Simfònica, per a seguir ací fins que

>>

vulga o puga. Hi ha qui està tota una vida i hi ha qui s'enlaira buscant nous horitzons.

Seguidament les dues bandes unides va començar la interpretació de les següents obres, *Christmas Morning*, de **Saúl Gómez Soler** i *Coliseum. Poema simfònic*, d'**Hugo Chinesta**, per les quals van ser molt aplaudits.

En estar col·locats s'observaven unes cadires buides. I no era perquè no havien vingut els seus ocupants, la raó d'aquests buits era que aquests espais buits pertanyien a les noves incorporacions que, com cada any, per Nadal, s'unien a la Banda Major, a la Simfònica. De fet, el director de l'Escola, **Javier Pérez Zorío**, es va encarregar d'organitzar la pujada a l'escenari dels nous components, on els esperaven el president de la UMH, **Miguel Hernández**, i el seu director, Juan Carlos López, que els van imposar la insígnia de la Unió i els va entregar el diploma que acredita el seu ingrés en la Banda. Els seus noms són els següents:

Sonia Clariana Hervás, clarinet, **Alberto Mateos Roig**, clarinet, **Aroa Marín Calvo**, saxòfon, **Cristina Puig Rocher**, saxòfon, **Sonia Pérez García**, saxòfon, **Ferran López Martínez**, saxòfon, **Elena Valverde Montesa**, fagot, **Graciela Cortés Delgado**, flauta, **Pau Chulio i Sisternas**, trompeta, **Jaume Altur i Chulio**, trompeta, **Lucía Alcaide Giménez**, percussió, **Diego Arribas Cuesta**, percussió.

A continuació es va fer lliurament de la insígnia de plata als músics que han mantingut la seua presència en la banda durant 20 anys, en aquest cas a **Héctor Herraiz Muñoz**, bombardí, i a **Jonàs Lledó Sandemetro**, trompa.

Finalment, per a culminar l'acte, la Banda Simfònica va interpretar el següent repertori:

Danzón núm.2 d'**Arturo Márquez**, amb arranjaments d'**Oliver Nickel**. Obra estrenada a Mèxic el 5 de març de 1994, es va convertir en una peça recurrent en la interpretació d'orquestrats simfònics del país. El govern mexicà en el seu vintè aniversari la va reconèixer com «la segona obra de música mexicana de concert més famosa».

Bonaparte, d'**Otto M. Schwarz**. Aquesta obra reflecteix la vida aventurera de la figura històrica de Napoleó Bonaparte (1769-1821), les seues campanyes militars, les seues derrotes i la seua decadència.

The Ghost Ship, de **José Alberto Pina**. *El vaixell fantasma* està inspirada en el naufragi del transatlàntic American Star, que va patir una tempesta forta i quan era remolcat, el remolcador va tallar el cable i el transatlàntic va quedar a la deriva. El vaixell va aparèixer a la platja de Garcey, Fuerteventura. És una obra plena d'energia, misteri i intensitat, que ens transporta a través de les cabines d'aquest famós vaixell fantasma.

Jingle Bells, de **James Pierpont**, amb arranjaments de **Nahoiro Iwai**. És una de les cançons tradicionals d'hivern més conegudes i cantades a tot el món. Va ser escrita entre 1850 i 1857 pel compositor estatunidenc James Pierpont i va ser publicada a Boston el 16 de setembre de 1857.

En definitiva, unes espectaculars interpretacions que van fer gaudir als presents i van fer eixir diverses vegades al director a saludar. Va ser molt emocionant i davant la insistència del públic, per a finalitzar i amb la participació del públic, es va interpretar la famosa *Marxa Radetzky*, composició orquestral de **Johan Strauss**, pare, escrita en 1848 en honor al mariscal de camp austríac **Joseph W. Radetzky**.

Una vegada acabat el concert, Sonia Clariana li va fer lliurament al director d'un ram de flors.

I amb molt bon sabor de boca per part de públic i músics, ens acomiadem fins a l'any que ve, esperant que les festes nadalenques siguen un motiu per a unir-nos i compartir el que tant estimem, la música. ///

Fotos de tot l'article:
Tomás Sánchez

NADALES A LA RAMBLETA

per Pascual Collado

El 21 de desembre, trencant motles i protocol, senyores i senyors!, va eixir la grossa de Nadal i això que el sorteig era el dia 22. Però aquest sorteig va tindre 247 números premiats, 247 persones afortunades que varen assistir i gaudir del concert ofert per la Coral l'Horta i per l'Orfeó Manuel Palau, agrupació invitada per a l'ocasió.

Primer concert dels programats per la Unió Musical l'Horta de Sant Marcel·lí per al Nadal 2018.

Amb una lluna nova, radiant i immaculada van congregar-se els components de la coral, abillats per a aquest concert tan entranyable i tradicional, amb motius nadalencs diversos com a complement a la seua indumentària habitual, donant un toc alegre i desimbolt. Va haver-hi per a tots els gustos: barrets, diademes amb extensions, passadors, bufandes, lliure i fins a un arcàngel amb una esplèndida cabellera rogenca i les seues corresponents ales majestuosas.

Prova de so en l'escenari amb la coral invitada per als dos cants comuns; i a la primera, perfecte acoblament d'ambdues formacions. Açò prometia.

La primera part de concert va estar a càrrec de l'Orfeó Manuel Palau, que davall l'experta direcció de la seua directora **Pepa Cervera Martínez**, va posar el llistó molt alt, ja que, es tracta d'una formació més que contrastada per la seua magnífica qualitat.

I arribà el nostre torn. Per començar un clàssic dins dels concerts nadalencs, *O menino*, traient moltes de les virtuts que té la nostra coral; amb decisió l'entrada de totes les veus, ja estava el camí marcat i després els contrastos en la melodia i el ritme canviant de la composició va fer la resta. Tot açò adornat també amb el devorador de petxines xilenes **J.J.J... Quiles!** Ell sabrà les que s'ha hagut de menjar per a fabricar l'artefacte percussioner que va marcar el contrapunt perfecte a les veus. Molt bona la versió de la coral en aquest tema.

Passarem la frontera portuguesa per la part de Huelva i d'ací a Còrdova, la Sultana, per tal de donar les hores en *Las campanas de la Mezquita*, vaja joia de nadala! La coral va saber traure tot el partit amb un **Juan Pechuan** en el paper de batall major del regne, aquest xic de no més de 13 anys que de la nit al dia de hui li ha canviat la veu, per a disgust

d'Angelets, la seua dona, perquè se les prometia molt feliç amb els contractes firmats per a gales amb els xiquets cantors de Viena; però San Alejo va tindre una inspiració divina i el va col·locar de baix «baix-zero»; i amb aquest nou descobriment s'ha encarregat de donar-nos les hores i els quarts en la torre de la catedral, memorable la interpretació global de la coral, amb gust i sentint com a pròpia la composició.

Creuarem l'estret per fer el *Natal africà*, una composició que dona la sensació de ser un tema menor, però res més lluny de la realitat. Quan es conjuga un perfecte acompanyament de les veus masculines amb la melodia principal a càrrec de les sopranos i complementades per les contralts, amb un final lluent a càrrec d'**Àngels Rodas**.

Va arribar el torn de baixos i tenors de la mà de *Los reyes magos*, repartint a tort i a dret regals musicals dins del bon to general en la interpretació, perfecte el canvi de comandament en les distintes fases de la nadala entre veus masculines i femenines.

Rumb a Sud-amèrica amb *Festejo de Navidad*, amb uns baixos desenfrenats i cap a baix, mai millor dit, a més amb l'avantatge de comptar entre les seues files amb el percussionista de les petxines xilenes, J. Quiles, per a bona mostra que no tot acaba en la taula ... Acaba en la música! Perfecta barreja de veus i la inclusió de tocs orientals en determinats passatges de la interpretació, amb un final apoteòsic, com una mascletà fallera en ple mes de desembre: *buruburum bum bum, pataplaf xin-pum*.

Continuem a Sud-amèrica amb *Aguinaldo Indígena*, lletra complicada per a baixos i tenors, de l'estil de **Franco Battiato**, el dels ballarins búlgars al so del *katakari* o quelcom per l'estil, el mestre **Alejo** ens ha fet una adaptació i amb: *dum du ru dum*, eixim del pas. Suficient per a marcar el ritme perfecte en què sopranos i contralts es van lluir, quedant una altra bona interpretació de la coral, amb un final per part de baixos i tenors digne d'incloure'l en matèria coralista, amb pianos i sense piano.

Ens acomiadarem del continent americà amb *Navidad de flor de coco*, no, no és el nom d'unes postres! És una nadala peruana, encara que sí que es podria fer la translació musical perquè, vaja bombonet, que s'ha marcat la coral amb una altra interpretació magistral, plena de matisos i sentiments transmesos al públic assistent.

Ja de tornada a casa, anàrem per *El dimoni escuat*, sopranos i contralts, amb la sàvia direcció del mestre Pérez La Mata. Evitant l'aglomeració en les veus i sabent dosificar el ric cabal que després vindria amb les veus masculines, final perfectament quadrat i molt aplaudit pel públic entès.

Finalitzem el periple amb *Nadala dels mariners*, una altra joia de la terreta, brodat sobre brodat, onades perfectes de bona mar musical, xarxes repletes d'harmonies, melodies cadencioses i alegria pel que aconsegueix agradar el públic i fer-lo disfrutar.

Com a temes comuns, *Adeste fideles* i *Stille nacht*, dos clàssics, clàssics. El primer dirigit per **Pepa Cervera Martínez** i el segon per **Alejo Pérez La Mata**, compartits amb la coral invitada. Sublimes les dos interpretacions, amb la prestància que dona comptar amb unes 70 veus en l'escenari.

Concert especial i espectacular, com és la gent que compon aquest grup, on tots i tot són i és tan pròxim. No em cansaré de repetir-ho, em sent orgullós de formar part d'ell. Cadascú un granet d'arena amb els quals formem una platja immensa on caben tots els desitjos, el meu també.

Agraïment especial per a l'equip d'intendència i a la Junta Directiva de la Unió Musical, que organitzaren un exquisit sopar amb el qual vam complimentar la coral invitada.

El que s'ha dit, un plaer i besos per a tots. ///

BARRI DE ROCA DE MELIANA

per Pascual Collado

El dia 16 de desembre va acudir la Coral l'Horta a una de les cites més entranyables del seu estressant períple anual de concerts. Rebutjant altres compromisos més enlluernadors, vam decidir, amb bon criteri, compartir amb el barri de Roca, pertanyent a la localitat de Meliana, el seu tradicional concert de nades. Rebut com sempre, magnífica hospitalitat la d'aquesta bona gent del barri Roca, ens vam donar cita en el local enfront de l'església parroquial, on després es va celebrar el concert.

Calfament de veus i lleuger repàs a alguna de les peces incloses en el programa, amb bones sensacions generals. Podia ser un gran dia i els meteoròlegs de les bones vibracions, van encertar de ple.

El repertori no va defraudar el públic que va omplir la parròquia: *Oh menino - Les campanes de la Mezquita - Natal africano - Los reyes magos - Festejo de Navidad - Aguinaldo indígena - Navidad de flor de coco - El dimoni escuat - Nadala*

dels mariners - Adeste fideles - I prèvia insistència per part d'un públic entregat, Stille nacht.

El nivell mitjà de totes les interpretacions va ser excel·lent, sabent conjugar les veus predominants en les distintes fases de les cançons, amb els acompanyaments de les restants, respectant els pianos que, encertadament, ens exigia el savi director de l'esdeveniment, D. **Alejo Pérez Lamata**. Protagonistes especials els **Juanes**: el **Pechu** i el **Quiles**. El primer, com baix superbaix, i el segon, com a fetiller de la percussió.

Resumint, un assaig general en tota regla per al pròxim concert, on caldrà polir les peces i a triomfar!

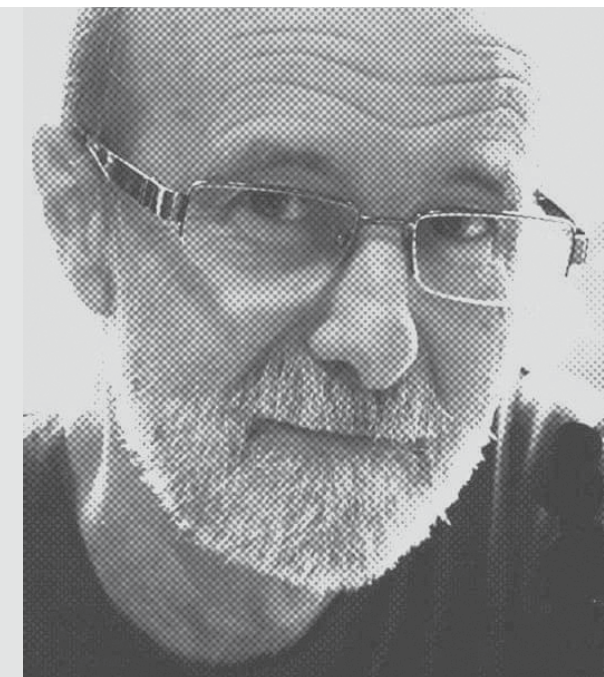
Després ens van premiar amb un saborós aperitiu en el qual poguérem departir amb els nostres magnífics amfitrions. Ja teniem enyorança després de diversos anys d'absència a compartir música i companyia amb la gent de Roca. ///

Foto: Joan Quiles

ADÉU, JOSEP LLUIS

Encara ja la revista ens arriba la trista notícia de la mort de **Josep Lluís Rodrigo Giménez**, soci de la Unió Musical l'Horta, impulsor de la Coral l'Horta, veí actiu del barri i persona compromesa en la construcció d'un món millor. La gentada que omplia de gom a gom la sala on es féu el comiat posa de manifest l'estima que tanta gent li tenia per la seua qualitat humana. Te n'has anat, però has deixat la teua empremta entre nosaltres, que perdura i perdurarà. Des de la Unió Musical l'Horta el nostre condol a tota la seua família. ///

CORAL: PARTICIPACIÓ EN EL LLIURAMENT DE PREMIS COORDINADORA JUNTA MUNICIPAL DE PATRAIX

per Pascual Collado

Ho s'han apagat els últims cànals de la darrera actuació musical de la Coral l'Horta en el seu 20 aniversari, quan ja tenim a aquests manífassers de la música fent de les seues.

Atenent de bon grat a la invitació cursada a la Unió Musical l'Horta de Sant Marcel·lí per part de la coordinadora de la Junta Municipal de Patraix, per a lliurar els premis que anualment concedeixen a persones i agrupacions implicades a millorar la convivència veïnal, entre les que enguany es troba la nostra volguda Associació de veïnes i veïns, sí, la de Sant Marcel·lí, que tant ha fet pel nostre BARRI, amb majúscules.

El repertori triat per a l'ocasió ha sigut el *Cicle de la vida*, anteriorment interpretat per la coral, però no per això acomodats i gastats; emparats pels meravellosos textos del Duo Dinàmic i Mecànic de la coral (**Joan Quiles** i **Àngels Rodas**), i acaronats per la veu cadenciosa i mellosa de la nostra molt

volguda Encarna Ojeda, es va posar en marxa l'engranatge musical que del *luthier* D. **Alejo Pérez Lamata**.

Per més que escolte els textos que ens relaten el que és la vida quotidiana, la que vivim la majoria dels mortals, sempre els trobe coses noves, matisos que un dia passen desapercebuts i un altre floreixen com la rosa de safrà amb la rosada del matí. Amb *Les xiques del carrer nou* entraren amb decisió i a l'uníson les cordes masculines per donar pas a sopranos i contralts que van assolir la veu cantant en la cançó. Molt conjuntades les dones, perfectes en harmonies i potents, tenors i baixos van reclamar la seua part musical que el *luthier* D. Alejo, previ al flamejar de mocadors, els va concedir. Mentrestant en la peça anaven a parlar amb els poders fàctics, cridant-los a capítol i reclamant-los allò que s'havien gastat en mitges soles durant el festeig musical amb sopranos i contres; com que es va brodar la peça, la cosa no va passar a majors.

>>

Ara resulta que tots volem casar-nos!, i on donarem la llanda? I com mare no hi ha més que una i a tu et vaig trobar al carrer: *Mare vull casar-me*, va ser la següent cançó. El més important d'aquesta composició és aconseguir interpretar les escales intercalades de sopranos i contralts com si fora una sola corda, i per a les nostres xiques això va ser un passeig amb barca. Tan embadalit estava escoltant tanta perfecció que quasi no entre quan em tocava. Els baixos, totalment immersos en la composició, van portar la batuta cedida gentilment pel mestre, per a marcar temps i pols, *in crescendo* i fent un final apoteòsic. Una passada d'interpretació!

El xiquet té son, verdadera prova de foc per als pianos i pianíssims; sense despentinat-se, les quatre cordes perfectament conjuntades, van brodar una peça plena de matisos, amb un silenci màgic, va arribar al final de la interpretació fronterera entre el fet sublim i l'irreal.

No podia ser que tot fluïra amb un son plàcid i reparador. A la gresca!: *Ja plora el xic*, perquè diu que li han furat...! Que estrany, que en aquests temps li hagen furat alguna cosa... Jo creia que a l'últim que li van robar quelcom va ser a **José Luis Perales**, quan cantava... «Me lo han robado todo»!, el van deixar en pilotes.

Tenors i baixos van posar en avís al públic de què s'acostava, amb empena i bon gust en el tracte musical van aplanar el camí perquè sopranos i contralts s'incorporaren a la peça amb la mateixa decisió i encert que les veus masculines, aconseguint una velocitat endimoniada però sense abusos en el final de la interpretació.

Per fi, una de mar i muntanya!, que dirien els moderns, oïda cuina!, marxant una d'El vell Montgó, final daurat per a un concert d'or. Magnífica interpretació amb unes veus que pareixien onades tranquil·les i relaxants per a remuntar el vol planejant sobre penya-segats i platges verges. Aparent senzillesa en la transformació musical d'una lletra meravellosa. Açò només està a l'abast de persones dotades d'una sensibilitat i gaudi en la interpretació com són la gent que compon aquesta coral fora de tot catàleg.

En quatre paraules: Un concert molt entranyable. Es nota el treball i el que és cantar amb ganes d'agradar i agradar-se. ///

ncara amb el «bon sabor de boca» que ens va deixar a tots l'inoblidable Concert de Cinema, celebrat el passat 18 de novembre de 2018 en

el l'Espai Rambleta, i amb poc temps per davant i les festes nadalenques pel mig, l'Orquestra va posar el metrònom per a arribar *a tempo* al pròxim concert, que va tindre lloc el matí del 10 de febrer de 2019, en un marc incomparable de la nostra ciutat, el saló d'actes de l'Ateneu Mercantil, en el qual ja havia actuat amb anterioritat en tres ocasions.

Aquest esdeveniment s'emmarca en el cicle de concerts previstos durant quatre jornades, del 20 de gener al 17 de febrer de 2019, amb l'objectiu de donar visibilitat a les activitats de les societats musicals de la ciutat de València. Les protagonistes del dia van ser l'Orquestra de la Unió Musical l'Horta de Sant Marcel·lí, la de la Sociedad Instructiva del Obrero Agrícola y Musical de Benimàmet i la de l'Ateneu Musical del Port.

No cal dir que, d'entrada, el concert suposava un gran repte per als músics de la nostra orquestra, que van afrontar amb moltíssima il·lusió i esforç, perquè suposava l'ascens d'un «important tram d'escala» en la qualitat interpretativa d'una orquestra de cambra. Prova d'això és que bona part de les obres interpretades van ser concebudes pels seus compositors expressament per a orquestra de cambra, sense cap mena d'arranjament.

Arribat aquest dia tan important, i amb l'elegant Saló d'Actes de l'Ateneu Mercantil replet d'àvids espectadors, va actuar en primer lloc la nostra orquestra, interpretant, sota la direcció

L'ORQUESTRA TORNA A BRILLAR EN L'ATENEU

per Mª Suceso Alegre

d'Alberto Ramírez Martínez, l'*Allegro en Re per a Cordes* d'Antonio Vivaldi. Seguidament, va arribar el torn de la «divertida» *Broma Musical* de Wolfgang Amadeus Mozart i la «cèlebre» *Faràndula de la Suite núm. 2 de l'Arlesiana* de George Bizet. El concert va finalitzar amb el «rítmic» *Allegretto de Palladio* de Karl Jenkins.

Va ser un concert molt aplaudit pel públic que va reconèixer la gran actuació de l'orquestra, la plantilla de la qual està composta majoritàriament per jòvens músics estudiants i entusiastes, entre els quals s'ha d'agrair la labor dels intèrprets de les dues trompes, Carles Rodrigo Ojeda i Esteban Lozano Casinos, de les quals eixien certes «dissonàncies» deliberadament ideades pel mateix Mozart en la *Broma Musical*.

A la finalització de l'esdeveniment, va tindre lloc, a més de l'obsequi d'un violí a cadascuna de les orquestres per gentilesa

de Consolat del Mar, el lliurament dels respectius diplomes acreditatius de la participació.

Vam poder apreciar, novament, la millora en la qualitat interpretativa de l'Orquestra, fruit del treball de tots els seus músics i del seu director, Alberto Ramírez, que tenen posada ja la mirada en la 40a edició de Retrobem la Nostra Música, concert que se celebrarà el pròxim 5 de maig de 2019 en l'Espai Rambleta i que ens complimentarà a tots i, especialment a les mares, perquè coincideix amb el seu dia.

Merescut agraïment s'ha de donar tant a la Coordinadora de Societats Musicals Federades de la ciutat de València, com a la Junta Directiva de la UMH i a l'Ateneu Mercantil de València per la gran oportunitat que han brindat, tant a totes les agrupacions musicals que van actuar com a la mateixa ciutat de València per l'oferta cultural d'aquest cicle de concerts. ///

DIA DEL SOCI I LA SÒCIA 2018

per José Mª Arráez Sáez

Com tots els anys, per aquestes dates nadalenques, la Unió Musical l'Horta convida a tots els seus socis a un sopar en la qual predomina un ambient familiar i molt agradable entre tots els assistents. No assisteixen tots els socis, que és el que ens agradaria, però els que assisteixen demostren a cada moment saber estar i una actitud amistosa i agradable que crea un ambient fenomenal.

Enguany va ser el dia 22 de desembre, data que haguera pogut ser una doble celebració si haguérem tingut la fortuna que ens haguera tocat la loteria. Però com es diu en aquests casos «salut que no en falte». Tot i això, era un dia triat entre dos esdeveniments significatius i importants, el concert de la Coral i el concert de les bandes de música.

Directius esforçats i compromesos perquè tot estiguera en perfectes condicions van treballar en els preparatius hores abans de començar i **Ximena Ortega**, encarregada de donar la benvinguda a cadascun dels assistents, els entregava un numeret amb el qual participarien en un xicotet sorteig una vegada acabat el sopar.

Una vegada preparades les taules i creant un ambient totalment nadalenc, uns veterans de la Unió, **Paco Blai** a la guitarra, **José Luis Rodrigo** al timple, **Toni Francés** a la guitarra i nostre presi, **Miguel Hernández**, a la percussió, ens van interpretar nades com a *Betlem me'n vull anar*, *Fum, fum, fum*, *La nit de Nadal* i algunes cançons populars com *La manta al coll*, *Què vós passa valencians* i la que més va fer cantar als assistents, *Així com cal*, Unió Musical.

I amb una atmosfera distesa, el president Miguel Hernández, va prendre la paraula agraïnt l'assistència als socis presents i expressant el seu agraïment als membres de la junta directiva pels anys de desinteressada i efectiva labor i presentant a les noves incorporacions.

També es va dirigir a **Soledad Rodríguez** i al seu espòs **Lino** per a agrair-los la donació del piano propietat de la família i que el seu pare, **Vicente Rodríguez Mañez**, va tindre el desig que anara per a disfrutar-lo en la Unió Musical l'Horta.

A continuació va començar el sopar i la degustació de les tapes i entrepans, regats amb cerveseta o vi, segons gustos, entre riures i bona predisposició a passar-ho bé, sempre amb la mirada futura posada en l'esperada mistela. Després del sopar, els animadors musicals van continuar interpretant nades i cançons populars per a diversió dels assistents.

I per fi arriba la rifa de 6 lots: 2 pernills, 3 caixes amb botelles i un quadre.

A peu d'escenari es col·loquen dues mans innocents, la d'**Álvaro Vives**, músic de la banda, i la de **Sara Sánchez Serena**, gran col·laboradora en la preparació del sopar.

El que anava a passar era alguna cosa que ningú ho podia esperar. Trauen el primer número i el té **Vicente Garí**, directiu. S'escolten uns comentaris de conya per haver-li tocat. Trauen el segon número, el pernill, i el té **Paco Perales**, també directiu. El clam és superior, més conya i la paraula tongo, tongo! Seguidament, trauen el tercer número, el quadre, i el té **Paco Blai**, directiu. Ací ja va ser un batibull, però sempre en pla sa, per descomptat.

A continuació, trauen el quart i el tenia José David Galán, músic, i el cinquè -pernil- el tenia **Isabel Lara**, sòcia.

I el colofó de la súper conya es forma quan en traure el sisé i últim número, el tenia el Sr. President, que era, a més, el mantenidor de l'esdeveniment.

Riure, riure i més riure!!!

Una rifa molt especial, així que veient tot això, algú va dir que si volien que els tocara el pernill l'any vinent, que s'apunten a la directiva.

En definitiva, una jornada divertida en tot moment on fins a la distribució dels articles del sorteig, va ser aplaudida i tots molt conformes, ja que havia sigut mitjançant l'extracció de dues *mans innocents*.

I per a acabar amb aquest relat, utilitzaré unes estrofes de la cançó amb la qual tant ens hem divertit tots els presents

«Així com calç, Unió musical».

I per acabar la festa misteleta i bon humor

Des de la Unió Musical desitgem per a tothom

Bones festes de Nadal!!

Que els Reis vinguen carregats!! ///

JUAN CARLOS LÓPEZ LUJÁN, NOU DIRECTOR DE LA BANDA SIMFÒNICA

per Maria Montes

Entrevistar a **Juan Carlos López Luján** amb motiu de la seua incorporació a la direcció de la Banda Simfònica representa un gran esdeveniment i, també, una gran alegria per a la UMH. Juan Carlos és una persona que ha contribuït decisivament al desenvolupament exitós de la nostra societat musical en tots els ramals que la conformen: la seua gran llavor com a docent en l'escola; el seu vessant d'interpretació com a músic de la banda i la de director de la Banda Juvenil des de ja fa prou anys amb la que ensenya i prepara als músics per al pas a la Banda Simfònica. La seua direcció de la Banda Juvenil ha sigut, i és, magistral, fent-nos gaudir al públic de peces musicals meravellosament interpretades. Totes aquestes raons feien que el més lògic fos que acceptara dirigir la banda simfònica. Afortunadament així ha sigut i ens congratulem tots, els seus alumnes, els músics, els companys i els amics de tindre'l com a mestre. És tot un honor. Volem saber el que ell pensa i sent respecte a aquesta nova tasca. Escolte'm les seues paraules.

Juan Carlos, què representa per a tu ser el director de la Banda Simfònica de la UMH després de la llarga i fructífera trajectòria que has portat en aquesta societat musical?

La Unió Musical l'Horta ha sigut i és part de la meua vida des que tenia 11 anys fins al dia de hui: em vaig integrar a la banda quan començava a donar els seus primers passos assajant en el saló parroquial. Jo en eixe moment tocava la percussió.

Han passat 38 anys d'assajos i concerts. És fàcil imaginar després d'aquest temps el que pot significar per a mi estar al capdavant de la Banda Simfònica de la Unió. És una gran satisfacció, i més tenint en compte que el 90% dels músics han sigut alumnes meus a l'escola de música. Encara que amb el pas del temps la nostra Banda Simfònica s'ha convertit en una banda acadèmia. Un grup de gran nivell on aproximadament el 60% dels músics rep una gran formació a la nostra escola o al conservatori i la complementa amb el seu pas durant alguns anys per la banda. Després continua amb la seua vida professional musical o d'una altra índole. Seria genial que d'alguna forma pogueren romandre en la banda per a sempre però els estils de vida actuals no acompanyen.

Amb tot això vull dir que em sent més mestre-director o professor-director que simplement el director, ja que considere el pas per la banda com un espai més per a la formació musical.

Quina idea tens en relació al tipus de música què et resulta més interessant per a la realització de concerts amb la nostra banda?

M'agrada pensar en projectes diferents, allunyats de la forma tradicional. No tinc problemes amb els estils, m'agrada tot el que siga música, però és molt difícil dur a terme aquests projectes perquè en els temps que vivim és complicat trobar

un bloc de músics fix amb el qual poder consolidar les idees innovadores i interessants. Molts dels xics i xiques no poden assistir als assajos perquè no els queda temps després de treballs i exàmens de conservatoris, instituts, etc.; fins i tot des d'algunes famílies se'ls impedeix poder assistir a assajos entre setmana, limitant així a l'assaig del dissabte el treball que podem fer. Cadascun aporta el que pot dins de les seues possibilitats, però és molt difícil tirar els projectes avant. La il·lusió no es perd, però cal reconèixer que preparar cada concert no és gens fàcil.

Els músics no soleu fer un sol treball en relació a la vostra professió, sinó varis. Quines altres activitats realitzeu, a més de la de director de la Banda Simfònica de la UMH?

El meu treball se centra en les classes de saxòfon, llenguatge musical i en la direcció de les bandes en general. A més de la direcció de la nostra Banda Juvenil i de la Banda Simfònica soc professor a les escoles de música de Massanassa, Picanya, Unió Musical l'Horta i en el Centre Autoritzat de Música del Col·legi La Puríssima. Dirigisc també l'Escola de Música de la Unió Musical de Picanya i la seua Banda. Poc temps em queda per a la interpretació que tant m'agrada, que haurà de quedar per a més endavant.

Seria molt interessant que ens feres un balanç de la trajectòria de la nostra societat musical perquè eres una part importantíssima de la seua història. Com veus la seua evolució, el seu present, el seu futur?

La Unió Musical l'Horta s'ha consolidat com un gran referent en el barri, sens dubte, però fora d'ell també és un gran focus de cultura a la nostra ciutat i a poc a poc la gent que no és del barri també ens va coneixent i reconeix el nostre treball. Actualment l'organització i estructura de la Unió crec que és impressionant: *Notícies Musicals*, A Poqueta Nit, l'Escola de Música, el grup de saxòfons, l'aula i grup d'acordions, els cors, l'Orquestra, conjunts de corda, Banda Infantil, Banda Juvenil, grup Sènior, Banda Simfònica. Repetisc. És meravellos i impressionant com ha evolucionat la Unió Musical en aquests quasi 40 anys que l'he poguda viure i sentir des de dins.

Sempre m'agrada preguntar-vos als músics quines són les vostres preferències musicals. Quines són les teues?

Supose que hi ha alguna explicació per a la connexió entre el rock i el que

>>

conexim com a música clàssica, ja que som molts els que sentim l'atracció d'aquestes músiques. En general m'agrada quasi tot: el jazz, les fusions d'estils innovadors amb el flamenc, etc., i evidentment, escolte molta música de banda, ja que comptem amb els millors compositors, sense haver d'eixir molt lluny, que ens ofereixen un meravellós repertori per a banda.

Sí, això volia comentar-te: hi ha alguns directors de bandes de la Comunitat Valenciana que són també compositors, grandíssims compositors. Tu et plantejes compondre en un futur?

M'encanta la docència, m'apassiona, és fantàstic passar el meu temps ensenyant música als xiquets i xiquetes, xics i xiques, senyors i senyores. Les escoles de música i la direcció de les bandes absorbeixen tot el meu temps: la preparació de repertoris, programacions, preparació de classes, concerts, atenció a l'alumnat, als pares, al professorat, la gestió de les escoles de música és infinita, i m'encanta dedicar el meu temps a això. Pocs minuts queden per a la composició i com molt bé indiques en la pregunta, hi ha grandíssims compositors dels quals podem gaudir. Però no descarte dedicar un temps a la creació musical en el futur.

Finalment, tens alguna afició, externa a la música, que t'agrade practicar?

Com pots imaginar, poc temps queda per a altres aficions, els caps de setmana estan plens d'audicions, assajos i concerts, però si tinc temps, m'encanta jugar a pàdel. És un esport molt divertit que em serveix per a evadir-me.

Un poc d'evasió amb tanta feina és necessària, Juan Carlos. Gràcies per tot el que has fet i fas per la música i els músics a la UMH i per ser tan gran professional i persona. Tots t'estimem, i necessitem! Molts èxits, amic, i fins a la propera conversa. ///

TABALÀ DE SANTA LLÚCIA

per Miguel Àngel Bas

El mes de desembre començava fort per a la Muixeranga de València. Com els últims anys, i ja van més de deu, la Muixeranga de València va acompanyar a la Confraria de Santa Llúcia en la tradicional Tabalà celebrada al barri de Velluters el dia 12 de desembre, vigília de la festivitat de la Santa.

Varen ser més d'un centenar de tabalers i dolçainers els que, juntament amb els confreres, la Muixeranga de València i tots aquells que volgueren participar, celebraren aquest homenatge a Santa Llúcia, per a festejar el triomf de la llum sobre l'obscuritat mitjançant cançons populars a ritme de tabalet i dolçaina.

L'acte va començar puntual, a les 19.30, a l'ermita de Santa Llúcia, situada al carrer de l'Hospital, i la Muixeranga de València va inaugurar la processió amb una sènia, una de les figures més boniques i vistoses del repertori, figura de la qual varen poder gaudir la gran quantitat de gent que hi havia congregada en el moment de l'inici de la processió, a les portes de l'ermita.

Una vegada començat l'acte, la comitiva va recórrer els carrers del barri de Velluters, i es varen fer algunes parades on la Muixeranga de València va fer diferents figures. Cal destacar la parada que es va fer front del Casal de la Falla del Pilar, on es va executar un retaule. En aquest punt la Falla del Pilar va convidar a tots els assistents a pastes i licors.

Abans d'acabar la cercavila, vàrem entrar al pati del Col·legi Major de l'Art de la Seda, on el President de les Corts Valencianes, **Enric Morera i Català**, va pronunciar unes

paraules per als assistents. La gent allí congregada va poder gaudir de muixerangues i de danses valencianes.

I com és tradició, la processió va acabar on havia començat, és a dir, a l'ermita de Santa Llúcia, on la Muixeranga de València va tornar a fer més figures fora de l'ermita i un pilar de tres caminat dins de l'ermita. En acabant la Confraria, com sempre, va agrair la participació de tabalers, dolçainers i muixerangers amb pa beneït i altres presents.

FESTIVAL FERETES I CANÇONETES

La Muixeranga de València, no va parar, i en plenes festes de Nadal, com altres anys, va participar en el Festival Feretes i Cançonetes celebrat al Palau de la Música els dies 3 i 4 de gener. Aquest és un festival dedicat als més menuts de la casa, on poden gaudir d'actuacions musicals, tallers, representacions teatrals, etc.

Un dels tallers va ser dut a terme per la Muixeranga de València, el divendres 4 de gener en horari de matí i vesprada. Al llarg de tot el dia, varen ser molts les xiquetes i xiquets que varen provar de fer una muixeranga i muntar un pilar, per tal d'aprendre la tècnica per a pujar i per a baixar, i qui sap si més endavant formar part de la colla.

Varen ser molts els membres de la Muixeranga de València que van formar part del taller i moltes les famílies que varen acostar-se a l'estant situat al hall del Palau de la Música per tal de demanar informació d'on fem els assaigs, quin dia i on tenim la nostra seu.

>>

CAVALCADA DE LES MAGUES DE GENER

Per últim, una vegada concloses les festes de Nadal, arribava una de les actuacions més importants i més esperades per a la Muixeranga de València, la Cavalcada de les Mages de Gener. Va ser el matí del diumenge 13 de gener quan es va celebrar aquesta festa de la infantesa, i on la Muixeranga de València, juntament amb més de quaranta agrupacions de tota mena, vàrem poder demanar Igualtat, Fraternitat i Llibertat, al mateix temps que celebràvem el solstici de l'hivern.

Com he dit abans, vàrem ser més de quaranta les agrupacions que, eixint des del Parterre, desfilaran pel carrer de la Pau i Sant Vicent fins a arribar a la plaça de l'Ajuntament. Va eixir un diumenge d'hivern perfecte, fred a l'inici però solejat i calorós a mesura que avançava el matí. Això va possibilitar que fórem moltes les famílies i moltes les xiquetes i xiquets que varen eixir al carrer per a celebrar la festa de la infantesa.

Moltes també varen ser les figures que la Muixeranga de València al llarg de tota la cercavila va realitzar, alcoianets, pilars caminats, retaules, sènia, etc., executats al cantó del carrer Maria Cristina, a Santa Catalina i a l'entrada de la plaça de l'Ajuntament, entre altres llocs.

La cercavila va concloure a la mateixa plaça de l'Ajuntament, on les Tres Mages de Gener varen agrair a tots els assistents i a totes les agrupacions la seua participació. Les tres Muixerangues participants varen fer una figura final, que va ser el colofó a un matí tan extraordinari.

Personalment va ser tot un plaer participar d'aquest acte familiar, i que en la meua opinió tan bona acollida va tindre

a la ciutat de València, a jutjar per la quantitat d'assistents. No se'ns pot oblidar dir també, que en aquesta cavalcada les dones i xiquetes varen tindre un protagonisme especial, com es va poder apreciar al llarg de tot el matí.

En acabant, només recordar que han sigut moltes les activitats desenvolupades per la Muixeranga de València als mesos de desembre i gener, a més de tots els assaigs duts a terme els dissabtes de vesprada. Comentar també que ens espera un més de febrer intens, amb la participació en Altea d'un assaig comú amb la Muixeranga de la Marina Baixa i la participació en els carnestoltes de Benimaclet, l'últim dissabte de febrer. Així que esperem gaudir de totes les activitats que ens brinda la Muixeranga de València, així com de la companyia de tota la colla i poder contar en les pròximes edicions de la revista les activitats realitzades. ///

Fotos: Miguel Àngel Bas

SILVIA ATIENZA, PRESIDENTA DE LA COMISSIÓ DE LA FALLA ARQUEBISBE OLAECHEA-SANT MARCEL·LÍ

per Maria Montes

Per a *Notícies Musicals* és un plaer conversar amb **Silvia Atienza**, presidenta de la comissió de la Falla Arquebisbe Olaechea-Sant Marcel·lí, per a donar a conèixer amb major profunditat els plantejaments culturals i festius de la societat. Sabem que és una comissió que compta amb molts fallers i que, gràcies a ells, en la setmana fallera, els veïns disfrutem amb el monument faller que planten cada any, que plena de vida i diversió la plaça de l'església; que participen amb alegria en les festes del barri i, sobretot, que la seua afició i lliurament al teatre són extraordinàries. Els qui hagen assistit com a espectadors a obres muntades per ells, estaran d'acord amb mi en què estan ben dirigides, ben interpretades, i molt cuidat el vestuari, el so, les escenografies... En fi, una comissió amb persones molt creatives i participatives i amb ganes de, a més de divertir-se, realitzar moltes activitats i fer-les bé.

Silvia, és un plaer per a la nostra revista conversar amb tu sobre la trajectòria de la vostra falla i sobre les activitats culturals que realitzeu durant l'any. Comencem per una de les més significatives i importants, la vostra participació en el Concurs de Teatre que convoca la Junta Central Fallera. Comencem per la més recent, les obres que heu presentat enguany.

Enguany hem participat en tres de les quatre categories que convoca el concurs, en les modalitats d'infantil amb l'obra *Ni volta al món ni cap de bestiar de cap de bestiar*, en categoria juvenil amb l'obra *Burundanga* i en la categoria Principal amb l'obra *Diners negres*. Un total de 21 xiquets han treballat en l'obra infantil i hem obtingut el quart premi del concurs, el primer d'obra inèdita, el premi al millor muntatge i saraguell al millor actor de repartiment per al nostre xiquet **Iker Pascual Vinat**. En la categoria juvenil també hem obtingut el quart premi i hem sigut els sisens classificats en obra principal. Estem molt contents del resultat perquè aquest concurs és un dels més importants en l'àmbit amateur de la Comunitat Valenciana i estar entre els millors és una gran satisfacció.

Enguany has dirigit tu les tres obres. Què és el que més t'interessa del teatre, l'actuació, la direcció,....?

Al meu entendre el més important en el teatre és el treball d'equip, és un conjunt de moltes coses, des del treball i esforç dels actors, passant pel de la gent que fa els decorats i el vestuari i, per descomptat, la direcció de l'obra. Durant

diversos anys he estat en segona línia de foc pel que fa a la direcció i enguany he pres les regnes, i he de dir que encara que és molt el treball i esforç de tots, el resultat final val la pena. Arribar al dia de l'estrena i sentir els nervis quan comença la funció és tota una experiència, i sentir els aplaudiments del públic quan s'acaba el millor premi que es pot rebre.

Podies comentar-nos també l'evolució que heu portat en la vostra falla en relació al muntatge d'obres de teatre: quan va començar, quins directores hi ha hagut, els premis destacats...

Ens remuntem als anys 70 per a donar inici a la marxa de la nostra comissió en el món del teatre. Molts han sigut els

>>

actors i actrius que han xafat les taules en els diferents teatres en els quals s'ha actuat al llarg de tots aquests anys, en obres que han passat des de la comèdia, drama i fins i tot musicals. Molts han sigut també els directors que s'han fet càrrec d'aquests quadres artístics, algun membre de la nostra comissió i altres directors van ser gent vinculada al món de les falles i el teatre.

Alguns d'aquests directors són **Vicente García, Luis Gutiérrez, Concha Gil, Paqui Macias, Paco Pellicer, Pepe i José Saiz, Marisol Macias, Maria Torras i Vicente López** entre altres. Quant a premis, al llarg de 30 anys de trajectòria, n'hem tingut de ben rellevants. Destaque, entre molts altres, que ja el 1976 vam obtenir una Menció honorífica per una obra còmica de curta duració; el 1996 i 1997, un primer Premi a una obra curta; el 1998 i el 2011, un primer Premi a una obra llarga; el 2004, el Premi al millor muntatge en obra llarga; el 2008, el Premi a la millor obra inèdita representada; i el 2017, el primer Premi a l'obra principal.

Parla'ns de la teua experiència en la falla. És important en la teua vida i en la de la teua família?

Per a mi, la falla és una manera de vida i he fet d'ella un dels meus grans entreteniments al qual dedique quasi tot el meu temps lliure. Soc fallera d'aquesta mateixa comissió des que tinc 8 anys i sempre m'ha agradat participar en totes les activitats, sobretot en teatre i play back.

Des de quan eres la Presidenta?

Aquest és el meu primer any com a presidenta i estic molt contenta, encara que sempre amb els peus en la terra perquè és una gran responsabilitat.

Fa ja anys que les falles que heu plantat en la plaça de Sant Marcel·lí han sigut magnífiques. Podies fer una mica d'història de com concebeu el que deu ser la festa, el monument faller, les activitats internes durant l'any, etc.

Per a la nostra comissió, el monument és part fonamental de la festa, sense deixar de costat les moltes altres activitats en les quals es participa durant tot l'any. Fer grans revetles, tindre un gran casal i plantar una bona falla, juntament amb la resta d'activitats que realitzem, suposa un gran compromís de tota la comissió que permet que es treballi en pro d'això. Hem passat una gran crisi econòmica al nostre país i afortunadament no ha fet variar el nostre cens faller, la qual cosa ens ha permès també plantar grans falles, cosa de la qual ens sentim molt orgullosos.

Avança'ns una mica de la falla d'enguany.

Enguany la nostra comissió compleix 60 anys i plantarem una gran falla en la categoria Primera A. El seu lema és «Mirades» i en ella es donen cabuda a les diferents mirades i al significat d'elles. Estem molt il·lusionats perquè tenim artistes nous que debuten en aquesta categoria i a més comptem amb el pressupost més alt de la secció. Esperem tindre un gran monument i que tant els fallers com la gent del barri disfrutem d'ell.

Segur que ens entusiasmarà a tots. Que disfrutes molt de l'aniversari, Silvia. La vostra ja és una comissió amb història, important, amb solera. Els veïns que no som fallers, gaudirem de la festa en el barri gràcies a vosaltres. Que siga un èxit la celebració. ///

Fotos: Enrique Gutiérrez Grau

LLETRA I MÚSICA: NÀIXER I RENÀIXER AL ROCK&ROL

per Joan Enric

A pesar de no haver conviscut amb son pare, un dels millors rockers a Espanya, **Vic** ha heretat d'ell l'afició i el talent per la música i s'ha convertit, d'amagat, en un bon guitarrista. Té 17 anys i el seu somni és, sense utilitzar el nom de son pare, obrir-se camí en la indústria discogràfica, un món tan collonut com inhumà en el que l'èxit, com molt bé sap son pare, només s'aconsegueix a costa de deixar-se la pell en ell. A la qual cosa s'oposa inicialment sa mare.

És una història d'un naixement, d'un despertar, d'un retrobament, d'una entranyable relació, de molta reflexió i difícils decisions.

Quan tornarà a reunir-se el grup?

—Quan *l'infern es congele*.

(Resposta de The Eagles a un periodista en el moment de la seua separació)

Llàgrimes de cocodril van ser *els més grans, els millors*. Però van acabar a *galtades, trencats i separats*. Inclús van pagar el *peatge de l'èxit amb la mort d'un dels seus membres*.

Han passat dotze anys i volen tornar.

Ho aconseguiran?"

Quando el cielo se queme segueix Silvio, Gabi, Gonza i Marc, quatre *rockers* de quaranta anys que conformaven el grup *Llàgrimes de Cocodril*, un dels majors fenòmens del panorama musical espanyol. Amb un integrant en l'altra vida i més de deu anys des de la seua separació, Juanjo (el seu mànager) pretén reunir novament als quatre no sols per a aconseguir l'èxit, sinó per a tornar l'amistat i la il·lusió per la música a cada un d'ells.

Quan es van separar, van jurar que no tornarien a parlar fins que el cel es cremara. Juanjo està passant-lo malament, el món de la música no és el que era fa vint anys, i el roig està tenyint l'horitzó. És hora de tornar.

Quando el cielo se queme tracta de retratar les vides de Llàgrimes de Cocodril, però també la indústria de la música en l'actualitat. Sempre amb la màxima d'omplir les arques, la crueltat de tots els actors del sector pot palpar-se en cada moment: des de la necessitat de Juanjo a l'egoisme del periodista musical.

Quant a nivell argumental, la longitud de la novel·la fa que vullgues més, que desitges almenys un epíleg sabent el què *hi ha després?* Igual que altres vegades, la novel·la de Sierra i Fabra narra el camí dels personatges, però no el final. Cada pàgina t'atrapa, provoca que vulgues desvelar i introduir-te en la vida dels quatre membres i ser un més de Llàgrimes de Cocodril.

En la novel·la, la verdadera força radica en els personatges. Argumentalment segueix una línia prou bàsica, una reunió d'excompanys. Mitjançant el carisma dels personatges, els seus *backstories* i les noves cares que van apareixent a poc a poc interaccionant amb ells, la història guanya complexitat.

No sols són protagonistes els músics. Les seues dones també. Hi ha molt amor i respecte. Els animen. En aquest aspecte destaca la dona de Gonza. Posarà a aquest en el lloc que

>>

li correspon. En temps passats era un cabaler. Ara és qui dóna l'espurna de la creació, ja que ha madurat les seues composicions.

Quando el cielo se queme aprofundeix en la vida privada dels protagonistes, però també en la professional. És una història sobre com aquests dos aspectes sempre van lligats l'un amb l'altre i com trencar una amistat porta a trencar un grup. A més, mitjançant els personatges s'emmarquen sentiments com l'enveja o l'egoisme de què parlàvem abans, junt amb temes socials com pot ser l'alcoholisme, la seua estigmatització i l'abandó dels "marginats".

Està estructurada en capítols curts que a penes arriben a les dues pàgines i la seua extensió supera per poc les dos-

centes. Es fa curta i amena, evitant el farcit en l'argument. Cada capítol narra la història des de la perspectiva d'un dels protagonistes, incloent-hi també algun des de la de les seues dones.

Com moltes novel·les de l'autor, al llarg de *Quando el cielo se queme*, predomina el diàleg, la qual cosa aconsegueix una major rapidesa de l'acció i, per descomptat, de lectura.

Adaptació i ampliació de la ressenya de divendres, 22 de desembre de 2017 de **María Reinoso García**, per **Joan Enric Iriarte** ///

EL MISTERI D'ELX, LITERATURA MUSICALITZADA

per Isidre Crespo

libre d'Elx

Flori, a Elx, com palmera o nard...
Va davallar una magrana d'or...
Com un polsim, com un pol·len secretíssim
Es va enramar l'aire de veus i músiques...

Oh dies lents i fluvials estrofes!
Oh quines llums i delicada música...
Arruixen l'aire guitarretes d'aigua:
L'olor dels horts arriba a les terrasses.
El poble mut, expectant, amantíssim.
El palmerar es traslladava al cel.

V. A. Estellés: *El Mural del País Valencià*

«No hi havia més remei –confessava **Joan Fuster**–; era necessari anar a Elx i veure'n la *Festa*, el *Misteri*, que es representava des de molt de temps i continua fent-se molt

de temps després, cada any, els dies 14 i 15 d'agost». Assistir a la seua representació en «la pròpia salsa» de la festa. La part estrictament artística, sense perdre personalitat, s'integra en la «festa total», la del poble. «No és, doncs, –diu l'escriptor de Sueca– l'òpera sola –puix que d'una veritable òpera es tracta (n'hi ha que no ho admeten, com ara **J. Ll. Sirera**)– sinó també les campanes, la gent i els coets, l'ambient sencer contribueix a formar de quadre».

El *Misteri d'Elx*, nom més comú del producte, o *La Festa* –ja que s'insereix en el conjunt de les festes de la Mare de Déu d'Agost– ha estat declarat, el 2001, Obra Mestra del Patrimoni Oral i Immateral de la Humanitat per la UNESCO, cosa que garanteix –n'estem convençuts– la seua perpètua representació. «És l'espectacle més esplèndid de la cultura consuetudinària dels valencians» –recordava el crític musical **Sixto Ferrero**.

L'argument del *Misteri* procedeix de la *Llegenda àuria de Iacopo da Varazze*, o dels *Evangelis Apòcrifs*, particularment el del pseudo **Josep d'Arimatea** (s. XIII).

Aquest text està escrit en català –amb alguns pocs versos en llatí– i versificat. Una anàlisi dels versos palesa que, efectivament, hi ha una major presència d'arcaïsmes en determinades parts de l'obra –fonamentalment en el seu primer acte. Atès que es tracta d'una peça dramàtica, el text literari de l'obra està completat per les breus acotacions teatrals necessàries. Pràcticament en la seua totalitat es troba dividit La majoria són quartetes de versos octosíl·labs, rimats en «aabb», –les anomenades «noves rimades»–, si bé, alguns són versos decasíl·labs –en «aabb»– i heptasíl·labs rimats en «aabb» i en «abab». La lletra no procedeix d'una mateixa època: n'hi ha fragments del segle XIV o del XV, i d'altres «retocats» posteriorment.

Sabem que *La Festa* o *Misteri d'Elx* és l'única peça heretada del teatre medieval europeu que ha perdurat fins als nostres dies. És una mostra de teatre religiós, de tema assumpcionista, complexa quant a la seua escenificació –n'hi ha accions teatrals tant en el pla horitzontal com en el vertical, mitjançant una espectacular tramoia aèria. La *mangrana*,

l'araceli i la *coronació* o *Trinitat* són els artefactes que comuniquen el món celestial amb l'humà.

Més que la lletra, la música revela la varietat d'autors i d'èpoques que han intervingut en la confecció de la partitura que avui es canta. Els recitals de la Verge i de l'àngel, en la primera part, són unes melodies impressionants. Les dels apòstols, el «ternari», els cors, són arranaments dels segles XVI i XVII, fets per polifonistes valencianes de l'època: **Joan Ginés Pérez**, **Antoni de Ribera** i **Lluís Vich**.

«Les seues cançons –seguim de la mà de Fuster–, melismes antiquíssims o deformacions gregorianes, concerten admirablement amb la simplicitat del dolor que expressa el text. Tot hi té un emotiu anacronisme... Canten –tres vegades– el salm 114 *In exitu Israel de Aegypto*, seguint la melodia gregoriana, amb una solemnitat reposada i trista. Però, veient aquell artefacte –l'*Araceli*–, sentint tocar l'arpa i els llaüts, cantant unes cobles precioses– no puc evitar d'aplicar a la música adjectius forts... El *Misteri* és plenament admirable».

>>

És una música preciosa. Cal sentir-la *in situ*, aplicada a l'acrobàcia, a tot aquell complex literari i espectacular.

Però la bellesa dels càntics i l'emotivitat del joc escènic ho fan tot tan natural, tan inexplicable, tan necessari, que el visitant, com l'elxà, en resta literalment meravellat.

De seguida es veu que el text té un pes inferior a la música, eren els cànons tècnics de l'època. Normal si es té en compte que tot el drama és cantat; la música té un pes major dins dels altres elements (escenificació, attrezzo, text) de successives reformes -medievals, renaixentistes barroques- i per la seua condició d'oralitat. És obvi que és música litúrgica, però, també popular, on moltes monodies ens recorden la zona musical mediterrània.

La bellesa musical de la peça, tan evident, ha anat, tanmateix, en perjudici del text literari. «No vol dir això -subratlla J. Ll. Sirera- que manquen al text il·licitats fragments de considerable bellesa: la visita de Maria als Sants Llocs, el fragment dit *Ternari*, l'*Araceli*... Casualment són fragments brillants des del punt de vista musical».

L'estudi de la música de la *Festa* ens mostra dos conjunts ben diferenciats: la monodia medieval, pròpia del cant gregorià, i la polifonia renaixentista. De les vint-i-sis peces musicals que recullen les consuetes, deu són monodies i setze polifonies. Alguns dels cants monòdics, més abundants en el primer acte, presenten influències del gregorià medieval: gran part dels seus cants monòdics destaquen per la gran ornamentació melismàtica, afegida de forma popular. En la reforma polifònica del segle XVI, algunes melodies van substituir-ne altres de monòdiques; però s'hi veuen ornamentacions melismàtiques semblants a les dels cants monòdics. La tècnica d'adaptar textos literaris nous a músiques preexistents -el *contrafactum*-, era comuna en les antigues representacions teatrals.

L'acompanyament musical ha variat al llarg del temps. El text de 1625 fa referència a una àmplia gamma d'instruments: la trompeteria o els ministrils, l'orgue i les campanes, que sonen amb l'artilleria quan s'obri el cel. En canvi, no s'indica res de la guitarra i l'arpa de l'araceli, els instruments actuals, a més de l'orgue. La Consueta de 1639 inclou de bell nou els dos primers versos, a la fi de la representació dramàtica, que havien d'ésser entonats per Tiple, Alto, Tenor i Baxo.

Antigament intervenia un fagot, suplint la veu del baix, que anomenaven «fals baix», o «fabordó»; sabem que «la monotonia dels acords paral·lels afavoreix l'enteniment del text».

La musicòloga **Maricarmen Gómez** recorda que «el drama de l'Assumpció d'Elx és una obra a *cappella*, si bé en alguns moments intervenen l'orgue o els menestrils». Actualment, els cants del Misteri -llevat de l'Araceli (amb guitarra i arpa)- són interpretats a *cappella*. Hi ha constància de l'existència d'una capella d'instrumentistes i cantors en Santa Maria d'Elx; entre els «ministrils», s'hi trobaven sonadors de xeremia, corneta, flauta, oboè, sacabutx, trompa, violí, arpa, etc.

Concloem amb paraules de l'escriptor Fuster: «Elx "canta" la seua *Festa*, per tots els qui parlem com es parla a Elx; resumeix l'íntegra geografia de l'idioma. Elx es converteix en el cor de la llengua, els dies de la Festa... Són les velles paraules perdurables que el *Misteri* conserva entre totes les seues sumptuositats.»

Començaran, creuant camins de l'horta,
Nards i guitarres, a les llunyanies,
I cantaran a la Verge florida.
Com cants d'amor, per antics camins d'horta,
Jo guardaré la pàl·lida memòria.

V. A. Estellés: *Llibre d'Elx [El Mural del País Valencià]* ///

RACÓ LITERARI: TEMPS D'AMOR, AMOR DE TEMPS

per Josep Francesc Blai Duart

Temps d'amor. El temps de l'amor és sempre. Cada dia, a cada instant estímem i som estimats. En l'amor creixem. I l'amor ens fa créixer. Tot allò que fem de positiu són obres d'amor. No hi ha una data d'inici, o potser sí? El naixement? Quan ens engendraren? Quan fórem concebuts? Ni data de caducitat, o potser sí? La mort. Fi o trànsit? Adeu i trobada?.

Amor de temps. Són els amors concrets. Amb data d'inici coneguda i celebrada. Són aquells que ens han permès i ens permeten viure el *Temps d'amor*, la vida com amor. Pot ser l'amor de la teua vida, poden ser els amors que et mantenen amb vida. Són, és aquell amor que fa temps que estimes sense fi ni remei.

Per gaudir d'eixe amor en el temps, *Llum, aigua i estrella* és el poema que vos regale hui.

LLUM, AIGUA I ESTRELLA

JO GUARDAVA UNA LLUM
als badalls de l'ossamenta,
i entre els plecs de la pell nua
brillava la claror seua.

Aquella llum
s'esmoreï,
s'apagà,
es consumí.

Qui tornarà la llum a la llàntia?
Qui em posarà al cos
el foc, el caliu, la flama?
Qui encendrà la llenya
que, fa temps,
al meu cos s'amuntega?

JO TENIA UNA ESTRELLA,
una estrella petiteta,
una estrella xicoteta,
una estrella menudeta.

L'estrella
se n'anà,
s'escapà,
s'enlairà.
I em quedí molt tristament

amb les mans buides,
amb no res.

Qui m'omplirà les mans
buides
de somnis i esperances?
Qui em posarà de rialles
les mans plenes?
Qui em tornarà a les mans
les estrelles?

JO TENIA A LES MANS
una gota d'aigua,
una gota xicoteta
d'aigua clara i lluenta.
Una gota d'aigua neta.

La gota
se m'esvara,
se m'esmuny,
i se m'escapa.

Qui em posarà a les mans
una gota d'aigua clara,
una gota de primavera
entre els solcs dels dits riallera?

JO TENIA I NO TINC
Ni llum, ni aigua, ni estrella.
Qui em dirà les paraules,
ni que siga a cau d'orella,
que em retornen les esperances,
que m'ompliquen d'alegria
i a la vida em llancen?

I en això vens tu, amor, a ma vida.
I em dones amb escriu tot allò que no
tenia.
I ara vaig de llum a mans plenes,
d'aigua i estrelles vessant-ne.
Ara ompliré els camins de joia i
esperances.

Ara que no estic sol,
ara que tu m'abrades.

Josep-Francesc Blai Duart
Almussafes 23 d'abril de 2005 ///

QUI L'ENCERTA L'ENDEVINA!

1. Soc l'instrument més callat amb el que hom pot fer sonar tots els altres instruments: ___ T ___
2. Tinc arc però no tinc fletxa i no soc de mar però si de gamba: ___ O ___
3. Amb accent soc molt dolç i sense ell molt sorollós: ___ M ___
4. Quin instrument sona, ningú toca i no el pots deixar mai a casa si vas de viatge: ___ E ___
5. Instrument llarguerut més gran que menut amb nom que si fa no fa pot contenir líquid: ___ G ___

SABEU QUE HI HA ÒPERES FETES ÍNTEGRAMENT EN VALENCIÀ?

Paréix que **Matilde Salvador** (Castelló de la Plana, 1918 -València, 2007) va ser la vertadera pionera d'aquest gènere musical a la nostra terra. El 31 de març de 1943 en el Teatre Principal de Castelló, després de superar les dificultats de la censura que no admetia un text que no fos en castellà, fou estrenada *La filla del rei barbut*, una òpera bufa representada en retaule de ninots i titelles, amb llibret de **Manuel Segarra**, i basada en el relat de la mitologia local del llibre de *Tomba Tossals* de **Josep Pasqual Tirado** (Castelló de la Plana, 1884-1937). Per a l'ocasió va estar dirigida per **Vicente Asensio**, marit de la compositora.

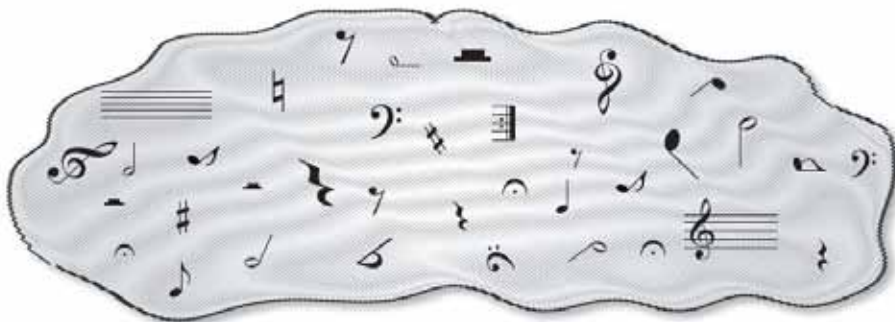
Maror. Al voltant de l'any 1956, el poeta i polític **Xavier Casp** (Carlet, 1915 - València, 2004) va acabar el llibret de *Maror*, un text que **Manuel Palau** (Alfara del Patriarca 1893 - València, 1967) va musicar. No va poder ser estrenada en versió escenificada fins a l'any 2014, al Palau de les Arts, quan els seus autors ja havien mort. L'òpera d'ambient valencià presenta un estrany triangle amorós, format per la protagonista Rosa, Toni i Tonet, pare i fill, la qual cosa termina tràgicament, com no pot ser d'altra manera, amb la mort dels dos homes.

Vinatea. En 1972, **Matilde Salvador** es va posar en contacte amb Casp i li va demanar que treballara en un llibret. Salvador va crear una òpera en tres actes i set quadres amb l'orquestració de Vicente Asensio. *Vinatea* s'estrenà al Liceu de Barcelona el 19 de febrer de 1974, amb el patrocini de les tres diputacions, l'Ajuntament de València i la Caixa d'Estalvis de Castelló i València. L'any següent, es va representar al Teatre Princesa de València i al Teatre Principal de Castelló de la Plana, després, *Vinatea* va caure en l'oblit. Ara, 43 anys després, concretament el 9 de desembre del 2018, l'obra va ser representada a l'Auditori i Palau de Congressos de Castelló de la Plana, amb una versió semiescenificada, on l'escena queda substituïda per projeccions multimèdia.

Busca entre aquests dibuixos i encercla les notes musicals (roig) i els silencis (blau)

Quantes notes hi ha? ___

I quants silencis? ___

Solucions al Piccolo divertimento 50: ENCREUAT: Horitzontals: A1: soprano; A9: la; B1 i B3: i; B7: D; B9: h; C1: b; C3: cant; C9: oh; D3: C; D5: o; D7: bar; E2: contralt; F3: L; F5, F7 i F9: e, i, a; G2: so; G5: s; G7: XX; G10: a; I1: tenor. J8: son. JEROGLÍFIC: En la coral l'Horta. FALSIFICACIÓ: creu, sol, finestres, nota al camp, apòstrof, lletra o i lletra a. L'autèntic es l'A. COMPUTANT EL TEMPS: 2001; 1980; 2007; 2018; 2000; 1998; 1983.